

GAN-052049

Seat No. _____

M. A. (Sem. II) Examination

March / April – 2019

MAOOC - 204 : Sanskrit

(Puran Shastra) (શ્રીમદ્ ભાગવત મહાપુરાણમ્ । દશમ સ્કન્દાત્ નિયતાંશઃ)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

૧ નીચેનામાંથી ગમે તે બે શ્લોકોનો અનુવાદ કરી ટૂંકમાં સમજાવો. ૦૮

A. (1) ગૌ ભૂત્વાશ્રુમુખી ચિન્ના ક્રન્દન્તી કરુણં વિભોઃ।

ઉપસ્થિતાન્તિકે તસ્મૈ વ્યસનં સ્વમવોચત ॥ ૧૦-૧-૧૮

(2) વિપ્રા મન્ત્રવિદો-યુક્તાસ્તૈર્યાઃ પ્રોક્તાસ્તથાડઙ્ગશિષઃ।

તા નિષ્ફળા ભવિષ્યન્તિ ન કદાચિદપિ સ્કુટમ્ ॥ ૧૦-૭-૧૭

(૩) હેમન્તે પ્રથમે માસિ નન્દવ્રજકુમારિકા ।

ચેરુર્હવિષ્યં ભૃગ્જાનાઃ કાત્યાયન્યર્ચનવ્રતમ્ ॥ ૧૦-૨૨-૧

(૪) કર્મણા જાયતે જન્તુઃ કર્મણૈવ વિલીયતે ।

સુખં દુઃખં ભયં ક્ષેમં કર્મણૈવાભિપદ્યતે ॥ ૧૦-૨૪-૧૩

B. નીચેનામાંથી ગમે તે બે પંક્તિઓનું ગુજરાતી કરી ટૂંકમાં સમજાવો. ૦૬

(૧) યથા તૃણજલૂકૈવં દેહી કર્મગતિ ગતઃ। ૧૦-૧-૪૦

(૨) અસતઃ શ્રીમદાન્ધસ્ય દારિદ્ર્યં પરમગ્જનમ્ । ૧૦-૧૩

(૩) પ્રાણે ગતે વર્ષમ્સુ કા નુ ચિન્તા પ્રજાસવઃ પ્રાણભૂતોહિયેતે । ૧૦-૧૨-૧૫

(૪) ધન્યા અહો અમી આલ્યો ગોવિન્દાડઙ્ગજરેણવઃ। ૧૦-૩૦-૨૯

૨ શ્રીકૃષ્ણની દસમાસ્કંધમાં નિરૂપિત વિવિધ લીલાઓનું વર્ણન કરો. ૧૪

અથવા

ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈ પણ બે)

(૧) રાસ પશ્ચાદ્યાયી ના વિવિધ અર્થઘટનો.

(૨) “ ચીરહરણપ્રસંગ” અને તેનું અધ્યાત્મિકરણ.

(૩) સગરરાજનું ચરિત્ર.

(૪) તૃષ્ણાવર્તનો ઉદ્ધાર.

૩ શ્રીમદભાગવતના નીચતાંશમાં પ્રતિપાદિત ગીતોની સમીક્ષા કરો. ૧૪
અથવા

ગોવર્ધન ધારણ પ્રસંગ વર્ણવી, તેની વિગતે સમીક્ષા કરો.

૪ પુરાણના દશ લક્ષણોને ખ્યાલમાં રાખી , ભાગવતપુરાણ નું મહાપુરાણ તરીકે ૧૪
મૂલ્યાંકન કરો.

અથવા

ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈ પણ બે)

(૧) પુરાણોનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ

(૨) વિશ્વરૂપદર્શન ।

(૩) શ્રીકૃષ્ણનું ઉલૂખલબંધન.

(૪) વિધાવતાં ભાગવતે પરીક્ષા ।

૫ નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ લખો. ૧૪

(૧) બલરામની માતાનું નામ આપો.

(૨) પરીક્ષિત ની માતાનું નામ શું છે ?

(૩) યદુ વંશી રાજા કોણ હતા?

(૪) ભાગવત એટલે શું?

(૫) મન્વન્તર એટલે શું?

(૬) ભાગવત કથાની તુલના કોની સાથે કરવામાં આવી છે?

(૭) કૃષ્ણ એવું નામ શા માટે પાડવામાં આવ્યું?

(૮) મહારાસ કઈ નદીના તટે રચાયો?

(૯) કૃષ્ણ કોનો અવતાર છે?

(૧૦) “વ”થી શરૂ થતાં બે પુરાણોના નામ આપો.

(૧૧) પૃથ્વીદેવી કોનું રૂપ લઈને બ્રહ્માજી પાસે ગયા?

(૧૨) પુરાણ શબ્દની વ્યુત્પત્તિ જણાવો.

(૧૩) શ્રીમદભાગવતના અન્ય બે નામ આપો.

(૧૪) પુરાણોની રચના કોણે કરી ?